

Силабус
навчальної дисципліни
Логопедія та планування логопедичної роботи
2023-2024 навчальний рік

Освітня програма «Дошкільна освіта»
Спеціальність 012 Дошкільна освіта
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Викладач (і)	Синиця Аліна Олександрівна
Посилання на сайт	https://bdpu.org.ua/faculties/fdsso/structure-fdsso/kaf-psychology/composition-kaf-psychology/synytsia-alina-oleksandrivna/
Контактний тел.	+380992285921
Е-mail викладача:	alina_starceva@ukr.net
Графік консультацій	з 9.00 до 18.00 понеділок - п'ятниця

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	звітність
6/180	30	30	120	екзамен

Семестр: осінній/весняний

Мова навчання: українська

Ключові слова: логопедія, клініко-педагогічна класифікація, психолого-педагогічна класифікація, дислалія, дизартрія, ринолалія, тахілалія, заїкання, загальне недорозвинення мовлення, алалія, афазія, дислексія, дисграфія.

Мета та предмет курсу: Метою викладання навчальної дисципліни «Логопедія та планування логопедичної роботи» є озброєння здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти системою загальнодидактичних та спеціальних професійних знань, уявлень про структуру порушеного психофізичного розвитку, про засоби попередження, виявлення та усунення різних мовленнєвих порушень у дітей та дорослих, що забезпечують повноцінний загальний особистісний розвиток дітей, їх подальше успішне навчання та освіти.

Компетентності та програмні результати навчання:

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

КС-24. Здатність здійснювати комплексний корекційно-педагогічний, психологічний та соціальний супровід дітей з інвалідністю в різних типах закладів.

КС-25. Готовність до діагностико-консультативної діяльності.

ПР-17 Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з батьками.

ПР-28 Демонструвати соціально відповідальну поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

ПР-24 Планувати освітньо-корекційну роботу на основі результатів психолого-педагогічної діагностики осіб з особливими освітніми потребами з врахуванням їхніх вікових та індивідуально-типологічних відмінностей.

Зміст курсу:

Модуль 1. Логопедія як спеціальна педагогічна наука.

Тема 1. Загальні теоретичні та методичні основи логопедії як науки.

Логопедія: предмет, об'єкт та основні теоретичні та практичні задачі. Загально дидактичні та специфічні принципи логопедії. Методи логопедії. Взаємозв'язок логопедії з науками психолого-педагогічного, медико-біологічного і лінгвістичного циклів. Причини мовленнєвих порушень. Класифікація причин мовленнєвих порушень за М. Хватцевим.

Тема 2. Вікові норми розвитку дитини

Періоди психофізичного та мовленнєвого розвитку дитини. Сенсомоторний розвиток дитини: зорове сприймання та просторові уявлення; слухове сприймання; розвиток моторики та тактильної чутливості. Мисленнєвий розвиток. Формування мовлення в процесі онтогенетичного розвитку дитини. Розвиток спілкування та гри. Емоційно-соціальний розвиток. Основні періоди нормального мовленнєвого розвитку дитини

Модуль 2. Класифікації мовленнєвих порушень.

Тема 3. Клініко-педагогічна класифікація.

Наукове обґрунтування форм мовленнєвих порушень. Сучасні класифікації мовленнєвих порушень. Клініко-педагогічна класифікація: час виникнення, прихильники, принципи групування. Етіопатогенетичні, клінічні і психолого-лінгвістичні критерії розмежування мовленнєвої патології. Види мовленнєвих порушень у клініко-педагогічній класифікації.

Тема 4. Психолого-педагогічна класифікація.

Психолого-педагогічна класифікація: час виникнення, прихильники, принципи групування, педагогічні цілі. Лінгвістичні і психолого-педагогічні критерії побудови класифікації. Взаємозв'язок між клініко-педагогічною та психолого-педагогічною класифікацією.

Модуль 3. Дислалія як порушення фонаційного оформлення мовлення.

Тема 5. Дислалія: визначення, причини та форми.

Дислалія: визначення та причини. Функціональна та механічна дислалії. Мономорфна та поліморфна дислалії. Сенсорна та моторна дислалії. Класифікація функціональної дислалії: акустико-фонематична дислалія, артикуляторно-фонематична, артикуляторно-фонетична. Рівні порушення вимови. Види недоліків звуковимови: сигматизми, ротацізми, ламбдацізми, капацізми, гамацізми, хитизми, йотацізми; порушення одзвінчення та пом'якшення приголосних звуків.

Тема 6. Діагностика мовленнєвих порушень та методики логопедичної роботи при дислалії.

Мета, зміст та компоненти логопедичного обстеження. Логопедичний висновок.

Етапи логопедичної роботи при корекції порушень звуковимови. Способи постановки звуків: механічний, за наслідуванням та змішаний. Етапи автоматизації та диференціації звуків. Етапи, прийоми логопедичного впливу, задачі кожного етапу роботи за методикою Б. Гриншпуна. Особливості корекційної роботи при дислалії за методикою Н. Чевельової. Етапи та прийоми логопедичного впливу при дислалії за методикою М. Фомічової. Специфіка логопедичної роботи при корекції порушень звуковимови за методикою М. Савченко.

Модуль 4. Недоліки вимови свистячих звуків [С] - [С'], [З] - [З'], [Ц], [ДЗ] та шиплячих [Ш], [Ж], [Ч], [Щ], [ДЖ] звуків. Одзвінчення та пом'якшення вимови приголосних.

Тема 7. Сигматизми свистячих та шиплячих звуків: види, характеристика. Особливості логопедичної роботи при виправленні порушень свистячих та шиплячих звуків.

Характеристика артикуляції свистячих та шиплячих звуків. Типові недоліки вимови свистячих та шиплячих звуків. Види сигматизмів та парасигматизмів свистячих та шиплячих звуків. Методика виправлення сигматизмів та парасигматизмів свистячих та шиплячих звуків.

Тема 8. Порушення одзвінчення та пом'якшення приголосних звуків.

Порушення твердості та пом'якшення приголосних звуків; причини їх виникнення. Методика виправлення порушень твердості та пом'якшення приголосних звуків. Порушення одзвінчення, причини їх виникнення; прийоми виправлення.

Модуль 5. Недоліки вимови сонорних звуків [Л] - [Л'], [Р] - [Р'] та середньо- і задньоязикових звуків (йотацізм, капацізм, гамацізм, хітізм).

Тема 9. Ламбдацізми (ротацізми) і параламбдацізм (параротацізми): характеристика, особливості логопедичної роботи.

Характеристика фонем [Л], [Л']. Опис правильного укладу органів артикуляції. Причини і варіанти порушень фонем. Відсутність та заміни звуків

[Л], [Л'], зміст корекційної роботи. Спотворена вимова звуків [Л], [Л']: міжзубна та носова. Особливості корекційної роботи при міжзубній та носовій вимові звуків [Л], [Л']. Характеристика фонем [Р], [Р']. Опис правильного укладу органів артикуляції. Відсутність та заміни звуків [Р], [Р'], зміст корекційної роботи. Спотворена вимова звуків [Р], [Р']: горлова, бокова та носова. Особливості корекційної роботи при спотвореній вимові звуків [Р], [Р'].

Тема 10. Йотацизм, капацизм, гамацизм, хітизм: характеристика та методика виправлення.

Правильна артикуляція звуків [Й] та порушення вимови, їх характеристика та причини. Методика виправлення йотоцизму. Правильна артикуляція звуків [К], [К'], [Г], [Г']. [Х], [Х']. Види порушеної вимови даних звуків, їх характеристика та причини. Методика виправлення порушень вимови середньо- та задньоязикових звуків.

Модуль 6. Дизартрія як різновид мовленнєвого дизонтогенезу.

Тема 11. Суть, прояви, причини і класифікація дизартричних порушень.

Дизартрія: визначення та причини виникнення. Характеристика відділів мовленнєвого апарату. Клініко-фізіологічні аспекти дизартрії. Симптоми та синдроми дизартрії. Форми дизартрії у дорослих. Форми дизартрії у дітей. Анартрія у дітей. Характеристика порушення при стертій дизартрії. Особливості фонетико-фонематичних порушень у дошкільників із стертою дизартрією. Особливості лексико-граматичного рівня мовлення у дошкільників із стертою дизартрією. Специфіка обстеження дітей зі стертою дизартрією.

Тема 12. Методика логопедичної роботи з дітьми з дизартричними порушеннями.

Особливості обстеження дітей з дизартричними порушеннями. Особливості відновлювальної роботи з дітьми з дизартричними порушеннями: основні напрями та їх зміст. Особливості логопедичної роботи при стертій дизартрії. Методика подолання фонетичних порушень при стертій дизартрії. Методика подолання фонематичних порушень при стертій дизартрії. Особливості розвитку лексико-граматичного рівня мовлення у дошкільників зі стертою дизартрією.

Модуль 7. Ринологія як різновид мовленнєвого дизонтогенезу.

Тема 13. Ринологія: визначення, причини та форми.

Історія вивчення ринології. Визначення ринології та етіологічні чинники виникнення вроджених порушень у будові обличчя. Механізм голосоутворення в нормі та у разі ринології. Класифікація ринологій, основні її форми. Характеристика мовлення дитини з ВНГП. Особливості розвитку дітей з ринологією: вплив ВНГП на соматичний та психічний розвиток дитини, формування її особистості.

Тема 14. Методика логопедичної роботи з дітьми з ринологією.

Логокорекційна робота з подолання ринолалії. Доопераційна логопедична робота при уроджених незрощеннях твердого і м'якого піднебіння (за А. Іпполітовою та І. Єрмаковою). Післяопераційна робота при уроджених незрощеннях твердого і м'якого піднебіння (за І. Єрмаковою). Корекційна робота з усунення відкритої ринолалії за методикою Г. Соломатіної. Профілактика порушень мовлення у разі вроджених незрощень губи та піднебіння. Принципи, методи та система обстеження дітей з ринолалією. Схема обстеження дитини з ринолалією.

Модуль 8. Порушення голосу та темпо-ритмічної сторони мовлення.

Тема 15. Порушення голосу.

Голос та його акустичні властивості. Вікові особливості голосу. Клінічне та логопедичне обстеження голосових порушень. Функціональні порушення голосу: причини та різновиди. Органічні порушення голосу. Корекційна робота при функціональних порушеннях голосу. Корекційна робота при парезах та паралічах гортані. Корекційна робота після резекції гортані.

Тема 16. Порушення темпо-ритмічної сторони мовлення: брадилалія та тахілалія

Причини, прояви, механізм, структура порушення при брадилалії. Класифікація різновидів тахілалій. Мовленнєва і не мовленнєва симптоматика при баттаризмі і полтернах.. Запинки несудомного характеру – фізіологічні ітерації. Комплексний лікувально-педагогічний вплив на осіб із порушеннями темпу мовлення. Зміст комплексного обстеження дітей із порушеннями темпу мовлення. Основні принципи комплексного лікувально-педагогічного впливу на осіб із порушеннями темпу мовлення. Система лікувально-педагогічної комплексної роботи з усунення порушень темпо-ритмічної сторони мовлення. Корекційно-педагогічна робота з усунення брадилалії. Розділи та зміст методик логопедичної роботи з усунення тахілалії та її різновидів.

Модуль 9. Заїкання як різновид порушення темпо-ритмічної сторони мовлення.

Тема 17. Заїкання: визначення, причини та форми.

Клініко-фізіологічна характеристика заїкання. Причини заїкання. Фізіологія заїкання. Симптоматика заїкання: судоми, феномен фіксованості на порушенні. Форми заїкання: клінічна їх характеристика. Особливості особистості заїкуватих. Психологічні особливості дітей із заїканням.

Тема 18. Методика логопедичної роботи з дітьми з заїканням.

Загальні напрями психолого-педагогічної реабілітації заїкуватих. Клінічне і психолого-педагогічне обстеження заїкуватих. Логопедичне обстеження. Психологічні особливості дитини. Стан слухової функції, зорового сприймання, просторового праксису, моторної сфери. Анатомічна будова периферичного відділу апарату артикуляції. Стан звуковимови, дихальної та голосової функції, просодичних компонентів мовлення, фонематичних функцій, лексики, граматичного ладу мовлення, зв'язного мовлення. Сучасні методики та

технології подолання заїкання у учнів, підлітків та дорослих. Профілактика заїкання. Логопсихосинергетичний підхід при подоланні заїкання у дітей.

Модуль 10. Системні порушення мовлення обумовленні органічними ураженнями головного мозку.

Тема 19. Алалія: визначення, причини та форми. Система корекційно-логопедичного впливу при моторній та сенсорній алалії.

Визначення алалії. Причини, локалізація, структура порушення при алалії. Сучасні класифікації алалії та характеристика основних форм. Моторна алалія. Причини, механізми, симптоматика. Обстеження дітей з моторною алалією. Причини, механізми, симптоматика сенсорної алалії. Немовленнєва симптоматика сенсорної алалії. Рівні розуміння мовлення при сенсорній алалії. Порушення експресивного мовлення у дітей із сенсорною алалією. Обстеження дітей із сенсорною алалією. Основні методичні принципи логопедичного впливу при моторній алалії. Етапи логопедичної роботи при моторній алалії. Логопедична корекція моторної алалії. Етапи логопедичного впливу при сенсорній алалії. Корекційно-логопедична робота при сенсорній алалії.

Тема 20. Етіологія та патогенез афазії. Основні напрями корекційної роботи при різних формах афазії.

Причини афазії. Зв'язок афазії з органічним ураженням центральної нервової системи. Технології обстеження осіб із афазією. Причини, механізми та симптоматика еферентної та аферентної моторної афазії, динамічної моторної та акустико-гностичної форми сенсорної афазії, акустико-мнестичної сенсорної та семантичної форми афазії. Корекційний вплив при еферентній моторній афазії. Основні напрями корекційної роботи при аферентній моторній афазії. Корекційний вплив при динамічній афазії. Основні напрями корекційної роботи при сенсорних формах афазії. Корекційний вплив при акустико-мнестичній афазії.

Модуль 11. Загальні питання вивчення порушень писемного мовлення.

Тема 21. Дисграфія: різновиди, характеристика, обстеження.

Психофізіологічні механізми процесу письма. Мозкова організація процесу письма. Операції процесу письма. Види письма. Причини порушень писемного мовлення. Симптоматика дисграфії. Типи патологічних помилок та їх механізми. Класифікація дисграфій з урахуванням порушених аналізаторів (М. Хватцев, О. Токарева). Проблема актуальності профілактики дисграфії у дошкільників. Характеристика факторів ризику щодо виникнення дисграфії у дошкільників. Раннє виявлення схильності до дисграфічних порушень. Напрями спеціальної роботи з попередження у дітей труднощів засвоєння грамоти. Визначення дизорфографії. Причини дизорфографії. Патогенез. Класифікація дизорфографій (морфологічна, синтаксична, мішана). Ступені дизорфографії. Симптоми дизорфографії. Логопедична робота з подолання дизорфографії.

Тема 22. Дислексія: різновиди, характеристика, обстеження.

Етіологія порушень читання. Психофізіологічні механізми процесу читання. Операції процесу читання. Ступені становлення навичок читання у дітей (за Т. Єгоровим). Відмінності процесів письма та читання. Причини дислексії. Симптоматика дислексії. Класифікації дислексій. Проблема актуальності профілактики дислексії у дошкільників. Характеристика факторів ризику щодо виникнення дислексії у дошкільників. Раннє виявлення схильності до дислексичних порушень. Логопедична робота з пропедевтики дислексії.

Модуль 11. Планування корекційної роботи в закладах освіти.

Тема 23. Організація корекційної роботи в групах для дітей із загальним недорозвитком мовлення. Причини виникнення загального недорозвитку мовлення. Специфічні відхилення в формуванні всіх компонентів мовленнєвої системи при ЗНМ: фонетико-фонематичної; лексичної; граматичної; зв'язного мовлення. Періодизація загального недорозвитку мовлення (за Р. Левіною). Психолого-педагогічна характеристика дошкільників із загальним недорозвитком мовлення. Особливості організації корекційно-виховної роботи в групах для дітей із загальним недорозвитком мовлення, режим роботи, графік проведення логопедичних занять. Посадові обов'язки логопеда, вихователя, музичного керівника, інструктора з фізичної культури в групах для дітей із загальним недорозвитком мовлення. Програма корекційного навчання з розвитку мовлення дітей із загальним недорозвитком мовлення. Логопедична робота з дітьми першого-другого, третього рівнів мовленнєвого розвитку.

Тема 24. Планування логопедичної роботи в групах для дітей з фонетико-фонематичними порушеннями.

Вплив порушення фонематичного слуху на розвиток усного мовлення дитини. Психолого-педагогічна характеристика дітей із ФФНМ. Особливості організації корекційно-розвивальної роботи з дітьми із ФФНМ. Методика планування занять для дітей із ФФН. Періоди логопедичної роботи під час корекції ФФНМ у дошкільників. Особливості роботи з дітьми із ФФНМ, яке обумовлене акустико-фонематичною, артикуляторно-фонематичною дислалією, ринолалією, дизартрією. Специфіка діяльності логопедичного пункту закладу освіти.

Методи навчання:

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

За джерелом інформації:

Словесні: лекція із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint –Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда, бліцопитування.

Наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація.

Практичні: інсценування, ігрові та практичні вправи, моделювання проблемних ситуацій, інтелектуальні розминки (головиломки), робота в групах та міні-групах («team building»), case-study.

2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо), ретроспективний метод.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): курс

Курс має особливості, які спрямовані на максимальне засвоєння вами знань з логопедії.

Безпека:

- у разі ракетних ударів або інших надзвичайних ситуацій, первинним є ваша безпека. Якщо під час заняття оголошують повітряну тривогу, заняття буде негайно припинено, і ми домовляємось із вами про його перенесення на інший час або про асинхронну роботу.

- намагайтеся дотримуватися всіх інструкцій з безпеки, і як тільки можливо, повідомте про ваш стан та можливість продовжити навчання.

 Типи занять:

- лекції з мультимедійним супроводом: для того, щоб ви мали не лише теоретичні знання, а й зрозуміли, як все це виглядає на практиці.

- практичні заняття: ви отримаєте можливість відточувати навички корекції мовленнєвих порушень, зокрема постановки звуків на справжніх пацієнтах або моделях.

 Дистанційне навчання:

- використовуються платформи Moodle та Zoom.

 Zoom-заняття:

- для підвищення ефективності навчання та взаємодії між усіма учасниками, увімкнення відео є обов'язковим. Це допомагає мені як викладачу краще зрозуміти, чи зрозуміли для вас матеріал та методика, а також допомагає зробити процес навчання більш особистісним. Якщо є вагомі причини, через які ви не можете увімкнути відео, будь ласка, заздалегідь повідомте мене про це.

 Інтерактивні методи:

- робота в групах та парах.
- Case-study, мозкові штурми, рольові гри.

 Домашнє завдання:

- будьте готові до регулярного домашнього завдання. Воно буде не лише теоретичним, а й практичним.

Оцінювання:

- ваша успішність буде оцінюватися на основі виконаних завдань, активності на заняттях та презентації фінального проєкту.

Дедлайни:

- важливо дотримуватися установлених дедлайнів, але якщо у вас є причини, пов'язані з надзвичайними обставинами (як-то ракетні удари, відсутність зв'язку тощо), дедлайни можуть бути переглянуті.

Етика та дисципліна:

- підтримую дотримання академічної чесності та професійної етики.
- що стосується додаткових матеріалів, рекомендованої літератури та онлайн-ресурсів — все це викладено на Google Disk, а посилання на нього є на платформі Moodle та в нашій Telegram групі.

- спілкуватись і вирішувати нагальні питання будемо в групі в Telegram, допоки навчальний процес триває не в стінах нашого БДПУ, і можливі різні форс-мажорні обставини, як то блекаут, локдаун, відсутність зв'язку тощо.

- Буду рада бачити ваші обличчя і чути ваші голоси, тому за можливості прошу вмикати камери і бути активними учасниками освітнього процесу. Крім того, так я зможу вас впізнавати на вулиці і радо привітатися!

Ці політики можуть бути доповнені або змінені в залежності від ситуації. Я, зі свого боку, теж дотримуватимусь всіх означених політик. Якщо у вас є будь-які питання або пропозиції, будь ласка, не соромтеся звертатися. З нетерпінням чекаю на нашу конструктивну взаємодію в процесі вивчення неймовірно цікавої дисципліни!

До зустрічі на заняттях!

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність:

технічне (ноутбук, проектор); програмне (Moodle, репозитарій); наочність (презентації), логопедичні зонди, дидактичний матеріал.

Система оцінювання та вимоги:

Поточний та семестровий контроль за умов змішаного навчання та (або) з використанням технологій дистанційного навчання може проводитися на базі освітніх дистанційних платформ та сервісів, для яких можна використовувати Moodle, Zoom, додатки від Google.

Основним завданням поточного контролю є оцінка рівня підготовленості здобувачів вищої освіти до виконання конкретної роботи, повноти та якості засвоєння ними навчального матеріалу за темами, змістовими модулями

навчальної дисципліни та виконання індивідуального завдання відповідно до робочої програми навчальної дисципліни.

Застосовуються такі форми оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти:

- усний контроль: мозкова атака, ділова гра;
- розв'язування ситуативних задач;
- самоконтроль: само- та взаємооцінювання, рефлексія;
- тестовий контроль: письмове тестування (закриті, відкриті питання).

Критеріями оцінювання є: повнота та логічність знань, володіння понятійним апаратом, вміння аргументувати та робити власні висновки; враховується характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо); глибина знань, їх зв'язок із практикою, інтегрування з суміжними дисциплінами; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання ситуативних задач, вміння планувати діяльність відповідно до програмових вимог, добирати ефективні методи та прийоми відповідно до поставлених завдань, творчо підходити до розв'язання професійно зорієнтованих ситуацій.

Формою *підсумкового семестрового* контролю є екзамен у обсязі навчального матеріалу, передбаченого робочою програмою навчальної дисципліни.

Мінімальний прохідний бал допущення до екзамену – 25.

Максимальна кількість балів, що нараховується за екзамен – 50 балів.

При цьому можливі два варіанти його складання: 1) в усній формі за білетами у кількості 30 варіантів. Кожний варіант білета включає по три питання: перше та друге – передбачають перевірку засвоєних теоретичних положень, що вимагає від здобувачів вищої освіти глибоких, міцних і усвідомлених знань; третє питання має практичну спрямованість і є перевіркою сформованості результатів навчання, слугує показником професійних умінь доцільного використання навчально-методичного матеріалу;

Критеріями оцінювання на екзамені є:

Бали	Критерії оцінювання
40 – 50	Відповіді, в яких навчальний матеріал відтворюється в повному обсязі, відповідь правильна, обґрунтована, логічна, містить аналіз і систематизацію, зроблені аргументовані висновки. Спостерігається глибоке володіння матеріалом, здобувач висловлює власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал. Практичне завдання виконане правильно, як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом.
15 – 39	Відповіді, в яких відтворюється значна частина навчального матеріалу. Здобувач виявляє знання і розуміння основних положень з навчальної дисципліни, певною мірою може

	аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки. Питання висвітлює повно, висвітлення їх завершене висновками, виявлене уміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. У відповідях допущені несуттєві помилки, в усних відповідях – неточності, деякі незначні помилки, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу, нечітко виражене ставлення слухача до фактів.
1 – 14	Відповіді, в яких відтворюються основні положення навчального матеріалу на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння; здобувач у цілому оволодів суттю питань з даної теми, виявляє знання матеріалу, навчальної літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки. Але дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу. У практичних завданнях припущені несуттєві помилки.

2) у письмовій формі: передбачено 50 тестових завдань закритого типу, кожне з яких оцінюється 1 бал.

Загальна кількість балів за вивчений курс для денної форми навчання обчислюється таким чином: підраховується кількість балів, набраних під час поточного контролю (ЗК= 40 балів). Потім до отриманого показника додаються бали за виконане ІНДЗ та бали (10), та бали набрані під час екзамену (50). За підсумками навчання здобувач вищої освіти може отримати 100 балів, визначаємо за формулою.

$$m = \frac{ЗК1 + ЗК2 + ЗК3}{n} + 10 + 50 = 100$$

m – кількість набраних балів за поточним контролем;

n – кількість кредитів.

10 бал. – ІНДЗ; 50 бал. – екзамен;

Загальна кількість балів за вивчений курс для заочної форми навчання, обчислюється таким чином: підраховується кількість балів, набраних під час поточного контролю (ЗК= 40 балів). Потім до отриманого показника додаються бали за виконане ІНДЗ та бали (10), та бали, набрані під час екзамену (50). За підсумками навчання здобувач вищої освіти може отримати 100 балів, визначаємо за формулою.

$$m = 40 + 10 + 50 = 100$$

40 бал. – кількість набраних балів за поточним контролем;

10 бал. – ІНДЗ;

50 бал. – екзамен;

Відповідність підсумкових рейтингових оцінок у балах оцінкам за шкалою ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка шкалою ЄКТС для всіх видів підсумкового контролю
90-100	А
78-89	В
65-77	С
50-64	D
35-49	FX
1-34	F

Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація) Базова

1. Дегтяренко Т. М. Корекційно-реабілітаційна робота в спеціальних дошкільних закладах для дітей з особливими потребами: навчальний посібник для ВНЗ. Суми: Університетська книга, 2018. 302 с.
 2. Лепетченко М. В. Логопедія. Дизартрія : навчально-методичний посібник. Дніпро, 2015. 36 с.
 3. Линдіна Є. Ю., Ревуцька О. В. Технології логопедичного обстеження. Бердянськ: БДПУ, 2021. 245 с.
 4. Логопедія: підручник / за ред. М. К. Шеремет. К.: Видавничий Дім «Слово», 2018. 856 с.
 5. Марченко, І.С. Спеціальна методика розвитку мовлення (логопедична робота з корекції порушень мовлення у дошкільників) : навчальний посібник.3-є видання. К. : Слово, 2015. 312 с.
 6. Н. В. Чередніченко, В. В. Гайдесенко, О. А. Бурдейна, Н. Ю. Алексеева, О. А. Мележик. Формування та корекція складової структури слова у дітей із порушеннями мовленнєвого розвитку : навчально-методичний посібник. Київ, 2019. 130 с.
 7. Пасічник Н. А. Логопедичні вправи та завдання. К.: Ред. загальнопедагог. газет, 2014. 128 с.
 8. Рібцун, Ю.В. Учні початкових класів із тяжкими порушеннями мовлення: навчання та розвиток : навчально-методичний посібник. Львів: Світ, 2020. 264с.
 9. Ревуцька О. В. Вибрані питання логопедії: навчальний посібник. Бердянськ : ФОП Ткачук О.В, 2014. 288 с.
 10. Савченко М. А. Методика виправлення вад вимови фонем у дітей. Тернопіль : Навч. книга Богдан, 2011. 160 с.
 11. Соботович Є. Ф. Вибрані праці з логопедії / упор. В. В. Тищенко, Є. Ю. Линдіна К.: Вид. дім Дмитра Бураго, 2015. 308 с.
 12. Українська спеціальна педагогіка в персоналіях: навч.посібник / за заг. ред. В. І. Бондаря, В. М. Синьова. Запоріжжя : Вид-во Хортицької національної академії, 2021. 428 с.
 13. Хрестоматія з логопедії / авт. кол.: М. Шеремет та ін. Київ: Книга-плюс, 2019. 496 с.
 14. Чередніченко Н. В. Порушення письма у молодших школярів : діагностика та корекція: навчально-методичний посібник. К. : ДІА, 2018. 248 с.
 15. Шеремет М. К., О. В. Ревуцька. Логопедія: корекційна робота при дислалії. Київ, 2009. 224 с.
- Допоміжна**
16. Малярчук А. Я. Виправлення вад мовлення : звуки К, Г. Харків: навчальний посібник. Київ: Літера ЛТД, 2019. 64 с.\
 17. Пасічник Н. А. Логопедичні вправи та завдання. К.: Ред. загальнопедагог. газет, 2014. 128 с.

18. Савченко М. А. Методика виправлення порушень вимови фонем у дітей. Тернопіль : Навч. книга Богдан, 2011. 160 с.
19. Шевченко О. Розвиток логопедичної допомоги в Україні. Дефектологія. 2003. №2. С. 49-53.

11. Інформаційні ресурси

20. Бібліотека БДПУ <http://edu.bdpu.org>
21. Сайт БДПУ <http://bdpu.org>
22. Електронна навчальна платформа Moodle БДПУ
<https://edu.bdpu.org/course/view.php?id=3026>